

YLEISOHJE NÄYTTEENOTTOON VALMISTAUTUMISEEN

Monet näytteenottoa edeltävät tekijät vaikuttavat laboratoriotutkimusten tuloksiin. Valmistautumalla näytteenottoon laboratorion ohjeiden mukaan taataan luotettavat tutkimustulokset.

VERINÄYTTEET

Verinäytteenottoa edeltävänä päivänä:

- Voit syödä normaalisti.
- Vältä alkoholia.

Näytteenottoaamuna:

- Vältä tupakointia, kahvin ja teen juomista sekä raskasta fyysistä rasitusta.
- On suositeltavaa istua 15 min ennen näytteenottoa.

Paastoa vaativissa tutkimuksissa (f-kirjain tutkimusnimikkeen edessä, esim. fP-Gluk):

- Ole syömättä 10 – 12 tuntia ennen näytteenottoa, jonkin verran vettä voit juoda.

Lääkeaineen pitoisuuden arvioimiseksi otettavissa verinäytteissä:

- Ota lääke vasta verinäytteenoton jälkeen, ellei hoitava lääkäri anna muunlaista ohjetta.
- Myöskään tyroksiinia ei pidä ottaa ennen kilpirauhashormonimäärityksiä.

VIRTSANÄYTTEET

- Tutkimusnimikkeen edessä U-kirjain viittaa virtsanäytteeseen (esim. U-KemSeul).
- Luotettava tulos saadaan toimimalla laboratorion laatimien ja jakelemien virtsanäytteiden otto-ohjeiden mukaan.
- Virtsanäyte annetaan pääsääntöisesti laboratoriossa, mutta jos näyte otetaan kotona, voi sen ottaa ainoastaan laboratorion tai hoitoyksiköstä saatuun näyteastiaan.

Virtsan perustutkimuksiin näytteeksi soveltuu parhaiten aamuvirtsa tai sitä seuraava vähintään 3 – 4 tuntia rakossa ollut virtsa. Runsasta juomista tulee välttää ennen näytteenottoa.

Klamydia- ja tippuri-virtsanäytteeksi otetaan ns. alkuvirtsanäyte, jonka mukana kertyneet solut saadaan talteen. Näyte otetaan laboratoriossa. Noudata seuraavia ohjeita:

- Ole virtsaamatta vähintään 2 tuntia ennen näytteenottoa.
- Näytettä ei tulisi ottaa kuukautisten eikä äkillisen virtsatietulehduksen aikana.

VALKOVUOTONÄYTTEET

- Älä suorita alapesua ennen näytteenottoa!
- Näytteitä ei oteta kuukautisten tai runsaan verisen vuodon aikana.
- Näytteitä ei oteta myöskään emätinlääkityksen tai antibioottikuurin aikana (mieluiten aikaisintaan viikko hoidon jälkeen).
- Älä käytä tamponia näytteenottopäivän aamuna.

GYNEKOLOGINEN IRTOSOLUNÄYTE ELI PAPA

- Näytettä ei oteta kuukautisten aikana (aikaisintaan viiden päivän kuluttua viimeisestä vuotopäivästä).
- Näytettä ei oteta myöskään emätinlääkityksen aikana (lääkityksen jälkeen olisi hyvä olla kuukautiset ennen papa-näytteenottoa).